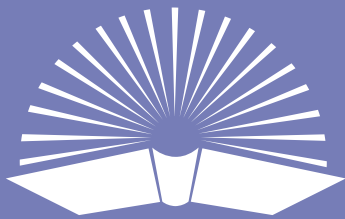

myShliach
מהלקה לדוברי עברית

חברותא

חומר לימוד שבועי

פרשת
ויחי

myshliach.net

ויחי

לקו"ש חלק ג' מתורגם ללה"ק

גם בשפות שונות אחרות. כי עבודתו היתה להמשיך אלקות בכל מקום, עד למטה מטה.

כן מצינו בהנהגת הרבי שתי קצוות מנוגדות: בה בשעה שהיה עסוק בכל מציאותו לגלות ענינים עמוקים ביותר בתורת החסידות, התמסר כולו לחינוך והפצת היהדות באופן הפשוט ביותר: ללמד את ילדי ישראל "אלף-בית", להשפיע על יהודים לשמור שבת, כשרות, טהרת המשפחה וכיו"ב. ודברים אלו דרש מחסידיו (כי "בתר רישא גופא אזיל"³³, כל הגוף הולך אחר הראש, לכן צריכים חסידים להשתדל במיוחד בענינים בהם התמסר הראש שלהם, הרבי), להתמסר לחינוך הכשר והפצת היהדות במעשה בפועל ואפילו באופן הפשוט ביותר, ובאותה שעה להתעמק בלימוד החסידות (שמשום כך כתב הרבי והוציא לאור מאמרים והמשכים עמוקים של חסידות חב"ד).

הנהגה זו היא בדוגמא למה שהיה אצל יוסף הצדיק: הוא התעסק עם דברים פחותים ביותר, עד להשפיע למצריים – "הא לכם זרע" – ובעת מעשה היה בתכלית הדביקות לאלקות.

ו. כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר כמה פעמים²⁹, שישנם ה"אושפיזין" החסידיים, כלומר, שכשם שהשבעה "אושפיזין", אברהם, יצחק וכו' כל אחד מהם הוא אושפיז, "אורח", ביום אחר של חג הסוכות, כך ישנם שבעה "אושפיזין" של נשיאי החסידות, הבעל שם טוב, המגיד ממזריטש, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח צדק, אדמו"ר מהר"ש, והרבי מוהרש"ב, שכל אחד מהם הוא "אושפיזא" באחד מימי הסוכות. מזה מובן בפשטות, שכ"ק מו"ח אדמו"ר, שהוא ממלא מקום וממשיך דרכם של הנשיאים-אושפיזין החסידיים, יומו הוא – שמיני עצרת.

כך גם מרומז בשמו הראשון – יוסף³⁰, (והרי "שמא גרים"³¹ וביחוד כאשר השם נבחר על ידי צדיקים נשיאי ישראל) שכאמור לעיל, יש למדריגת יוסף הצדיק שייכות לשמיני עצרת. גם "עבודת" הרבי היתה באותו אופן של יוסף הצדיק³²: הוא המשיך את כל הענינים הנעלים של רבותינו שקדמו לו למטה בעולם. אנו רואים זאת מכך שהרבי עסק בפרסום והפצת חסידות לא רק בלשון הקודש ובאידיש, אלא

ולא סמך בבטחון גמור שהקב"ה בעצמו יוציאנו מבית האסורים, שלכן היה עונשו להשאר שנתיים נוספות בבית האסורים. שואלים על כך: במה מתבטא כאן חטאו של יוסף? הרי ידוע שאדם צריך לעשות כלי בדרך הטבע לברכת הקב"ה ואין בכך סתירה לבטחון בהקב"ה. כמו שנאמר³⁷ לגבי פרנסה: "וברכך ה' אלוקיך בכל אשר תעשה", שצריך לעשות כלי בדרך הטבע לפרנסה ולבטוח בקב"ה שישלח ברכתו באמצעות כלי זה. כך מצינו גם אצל יעקב אבינו, כשהיה ירא מעשו: "פן יבא והכני אם על בני", שיחד עם התפלה והבטחון בהקב"ה הכין גם כלים בדרך הטבע – דורון (מתנה לעשיו) ומלחמה – שעל ידם תבוא הצלתו. מדוע איפה, נענש יוסף הצדיק על שעשה כלי בדרך הטבע להצלתו מבית האסורים?

אלא משום שבדרגא זו שעמד בה יוסף, – כאמור לעיל, שהיה דבוק בבחינת הסובב של אלקות שהיא נעלית מלהיות מקור לנבראים, – לא היה זקוק להכנות וכלים בדרך הטבע, וממנו נדרשת מדריגה נעלית יותר של בטחון, ללא כל אמצעי של הנהגת הטבע, שעל בטחון זה נאמר³⁸: "טוב לחסות בהוי' (בחי' סובב) מבטוח באדם" (העליון, בחי' ממלא).

ט. והנהגה כזו שלמעלה מן הטבע ראו גם אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר. הוא הבקיע את כל ההעלמות וההסתרים של הטבע באופן כה גלוי, שלא ראו כל כך אצל אף אחד מרבותינו נשיאינו. מלבד זאת שנאסר הרבה פעמים³⁹,

ז. לכן ראינו גם שההשגחה הפרטית הוליכה את הרבי באופן כזה, שהיה מתגורר דוקא בערים גדולות, עליהם אמרו חז"ל: "שיבת כרכים קשה"³⁴ (כשם שיוסף הצדיק היה נמצא במטרופולין של מצרים). מקום מגורם של הנשיאים שלפניו היה בערים קטנות, כמו ליאזנא, ליאדי, ליובאוויטש (אמנם פעמים רבות ביקרו ערים גדולות, והרבה פעמים גם בחוץ לארץ, עבור טובת הכלל והפרט, אבל היה זה באופן זמני, אבל בקביעות היתה דירתם בעיר הקטנה). אפילו מאוחר יותר, כשהרבי (מוהרש"ב) נ"ע עבר מליובאוויטש לרוסטוב, היתה גם עיר גדולה זו מנותקת מן העולם, וגם ברוסטוב עצמה היו מבודדים מהעיר. אבל כ"ק מו"ח אדמו"ר – מתחילת נשיאותו היה, תחילה בנסיעות ולאחר מכן קבע מגורו בערים גדולות: מוסקבה, פעטרבורג (לענינגראד) ואחר כך בריגא, ורשא, וכיו"ב – כמו שאמר פעם הרבי: עשר גלויות גלתה ליובאוויטש, ומנה כל העשרה גלויות – עד שהתיישב בניו יורק. ובכל הערים הגדולות התמסר להפצת החסידות יחד עם הפצת היהדות בכלל. כשם שיוסף הצדיק, שהיה מאוחד עם אלקות ועם כל זה היה מושל ועסק בתיקונים בארץ מצרים.

ח. בגלל מעלת יוסף על האבות והשבטים: שאצלו האירה מדריגה כזו של אלקות שהיא למעלה מהעולם, היתה גם ההנהגה מלמעלה עמו באופן של למעלה מהטבע (בחי' סובב).

זהו גם הטעם³⁵ שיוסף הצדיק נענש³⁶ על שביקש משר המשקים שיזכירוהו לפני פרעה;

בעלי בחירה⁴⁶ ונס נעשה לו. על אף שעל פי תורה הרי בדרך הטבע כשאדם נופל לתוך בור של נחשים ועקרבים, הוא מת, כמוזכר לעיל. – עוד אפשר לומר: דין התורה שמעידין כו' הוא מצד הכלל של "אזלינן בתר רובא" (הולכים אחר הרוב, ובמקרה זה על פי רוב מת האדם), אלא שמצד החומרא של איסור אשת איש צריך להיות רוב כזה שהמיעוט אינו אפילו "מיעוט דלא שכיח"⁴⁷, אבל לא שהוא נס ממש, שינוי הטבע, כי אם בלשון רבנו הזקן⁴⁸ "דמקרי נס בלשון בני אדם, וגם בלשון חכמים" – אך כיון שסוף סוף עלול הוא לקרות לפעמים, ואף על פי כן אין מתחשבים באפשרות כזו, הרי כל זה הוא רק מצד הכלל של אזלינן בתר רובא, ואצל יוסף הרי לכמה דעות: א) השבטים היה להם דין של בני נח⁴⁹. ב) אצל בני נח אין הדין של רוב⁵⁰.

י. על הגאולה העתידה נאמר⁵¹ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שהגאולה העתידה תהיה בדומה לגאולת מצרים.

גם אופן מאסרו היה קשה יותר, עד ששפטו אותו בפועל ממש לעונש מות, ר"ל (אדמו"ר הזקן בעת מאסרו היה רק בסכנת עונש זה, אבל בפועל לא הוציאו עליו גזר דין זה, אבל על הרבי גזרו עונש זה, ה"י). זאת ועוד: בין אלו שאסרו את הרבי, ניהלו את חקירתו ועינוהו במאסרו, היו בעלי בחירה (יהודים), ועל בעלי בחירה הרי הקב"ה, כביכול, אינו שליט, כמאמר: "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים"⁴⁰, שבנוגע לענינים של יראת שמים, ושל תורה ומצוות, נמסרה כל השליטה בידי אדם שיוכל לעשות כפי בחירתו.

זהו גם ביאור הדבר, שאמר ראובן לאחיו לגבי יוסף: "השליכו אותו אל הבור גו' ויד אל תשלחו בו"⁴¹, שהם עצמם לא יפגעו בו רק ישליכוהו לבור. לכאורה אינו מובן: כיון שבבור היו נחשים ועקרבים⁴², במה עדיף להשליך לבור מאשר אופן אחר של שליחת יד? הרי על פי תורה ודאי היה שימות בבור, כפי ההלכה⁴³, שמעידין כו' – כשבאים עדים ומעידים שפלוגי נפל לבור של נחשים ועקרבים מותר לאשתו להנשא לאחר. התשובה לכך: אף שהשבטים סברו שהוא מחוייב מיתה⁴⁴, טען ראובן, שלא יסמכו על עצמם להרגו בידיים, שכן מאחר שהם בעלי בחירה היה נהרג גם אם לא היה מחוייב מיתה לכל הדעות, או אם היתה לו זכות ונעשה לו נס⁴⁵. לכן השליכוהו לבור, שעל ידי זה מסרו דינו לשמים, כיון שנחשים ועקרבים אינם

עבודתנו, כי "בתר רישא גופא אזיל". עבודתנו צריכה להיות לקחת את הענינים הנעלים ביותר, רזין דרזין דאורייתא, ומעיינות אלו להפיץ למטה מטה, עד ל"חוצה", ועל ידי זה לברר הניצוצות האחרונים ביותר, שזה יביא את "קא אתי מר", למטה מעשרה טפחים, בקרוב ממש.

לכן גם עתה בעקבתא דמשיחא, כביציאת מצרים, צריכה להיות ש"עבודתנו" תברר את ניצוצות הקדושה הכי אחרונים הנמצאים למטה מטה. וכח זה לרדת למטה כל כך ולעסוק בעבודת הבירורים, נתן לנו הרבי, נשיא דורנו. שזו היתה עבודתו, "כל הגבוה גבוה ביותר יורד למטה מטה יותר", וזוהי גם

תודתנו נתונה למכון לוי יצחק על האישור להדפסת השיחה
התרגום באחריותם בלבד!

ויחי

מתורגם ללה"ק

בתחלת פרשתנו מספר שיעקב אבינו קרא לבנו, יוסף, ובקשו: "אל-נא תקברני במצרים.. ונשאתני ממצרים". בהמשך מספר שיוסף הבטיח לקיים את בקשת אביו: "אנכי אעשה כדברך". אך יעקב אינו מסתפק בהבטחה ומבקש מיוסף שישבע לו, ויוסף נשבע.

מדוע יעקב דורש מיוסף שבוועה? האם הוא חושש שיוסף יפר את הבטחתו ולא יקים את צווי אביו?

יעקב ויוסף שונים בעבודת ה' שלהם. דרגתו של יעקב גבוהה ונעלית הרבה יותר ממצרים. אפלו כאשר שהה יעקב במצרים, לא חי עם המצרים, אלא בנפרד מהם, בארץ גשן. כשהיה במצרים לא סבל מן הגלות, והיה לו כל טוב. גופו של יעקב לא יכל להשאר במצרים. יעקב דורש שבוועה שגופו לא ישאר שם. לא רק "ונשאתני ממצרים", אלא גם "אל-נא תקברני במצרים" אפלו לא לתקופה מסיימת, לא להשאירו שם גם לא באפן ארעי.

אצל יוסף המצב שונה. יוסף פעל מתוך מצרים, הוא היה בגלות. כל זמן שבני-ישראל נמצאים בגלות נמצא יוסף שם עמם. לפני מותו השביע יוסף את אחיו: "והעליתם את עצמותי מזה", כלומר בשעה שבני-ישראל יוצאים ממצרים עליהם להוציא עמם את גופת יוסף, אך עד אז, כל עוד הם במצרים, נשאר גם ארונו של יוסף עמם.

לפי דרכו של יוסף היה מתאים יותר להשאיר את יעקב במצרים כל עוד בני-ישראל מצויים שם, כדי שייגן על בניו. יעקב הכיר את שיטתו של יוסף, ולכן לא הסתפק בהבטחה סתם. הוא דרש מיוסף להשבע לו.

השבועה שונה מהבטחה. כאשר אדם נשבע לבצע משהו, הוא קושר את עצמו לענין כך שהדבר חייב להתבצע בכל תנאי. אפילו אם יוצאו קשיים ויוצרו מכשולים, עליו לקיים את השבועה, מבלי להתחשב בדבר. כשאדם רק מבטיח, ההבטחה לא מחייבת שהדבר כל הזמן יישב לו בראש. כאשר הוא נשבע הוא אינו מסיח דעתו וזוכר כל העת שהוא חייב לעשות זאת, הוא יודע את חמרת השבועה. יעקב רצה שבקשתו לא להקבר במצרים, גם לא באפן זמני, תקיים בכל מצב, למרות הקשיים, ובלי לערב דעות אחרות. לכן לא הסתפק יעקב בהבטחה ודרש שבועה – "ונשאתני ממצרים".

בימינו אלה, כשאנו מצויים בגלות האחרונה, גם אם מצבנו הנוכחי משפר, ויש לנו כל טוב בגשמיות, וגם רוחניות בדרגה נאותה, תמיד עלינו לזכור שעתה הזמן לדרש "ונשאתני ממצרים". לדרש בכל התקף – באפן של שבועה – לצאת כבר מן הגלות. המצב של גלות לא מתאים כלל ליהודי, ואנו חייבים להתרום ממנה ולהגיע מיד לגאולה.

(מעובד על-פי 'לקוטי שיחות' חלק כה, עמ' 270-274)

תודתנו נתונה למכון לוי יצחק על האישור להדפסת השיחה
התרגום באחריותם בלבד!

ההחלטה על חיינו, מה יקרה והיכן, מתי וכמה - נתונה בידינו של בורא העולם הקדוש ברוך הוא. אין דבר שנעלם מפניו ושום תחבולה שננסה לא תוכל לו. חרף זאת, תמיד נדרש מאיתנו, כך אנו יודעים, לעשות כלים בדרך הטבע, ולא לצפות לנס מהקב"ה. "וברוך השם אלוקיך", אומר הפסוק, דווקא "בכל אשר תעשה". צריך לעשות, ובדרך הטבע ובאמצעותו משפיע הקדוש ברוך הוא את חסדיו המרובים.

התמיהה:

בפרשת השבוע אנו קוראים שעל יוסף הצדיק, נגזרו שנתיים נוספות בבית האסורים מכיוון שלא היה לו ביטחון בקדוש ברוך הוא. היכן רואים זאת? כאשר מבקש יוסף מחברו לתא - שר המשקים - להזכירו בפני פרעה כאשר יוצא, ולא סומך על הקב"ה שיוציאנו גם בלי הזכרת השר בפני המלך. ולכאורה, מה פסול יש בהנהגה זו, והרי יוסף סך הכל עשה כלי בדרך הטבע כמו שנדרש, למה מגיע לו עונש על זה? האם עשיית כלי בדרך הטבע פירושה לא לסמוך על הקדוש ברוך הוא חס ושלום?

הפתרון:

הסכיתו להסבר.

אמת אמנם שאין שום פסול בעשיית כלים בדרך הטבע ואדרבה, כך אכן מבקשים מיהודי. מיהודי אבל לא מיוסף. יוסף היה משהו מיוחד נשמתו חצובה הייתה בדרגה רוחנית גבוהה ביותר. יוסף היה שונה מכל אחיו בעבודתו את השם, וכיוון שכך - מיוסף מצפים גם לא לעשות כלי טבעי, כי הוא בדרגה גבוהה יותר.

דרגתו זו הגבוהה של יוסף באה לידי ביטוי בעבודתו, שבשונה מכל אחיו שהיו רועי צאן והתנזרו מהתנהגות בתוך העולם - תפקידו של יוסף היה לרדת למטה אל תוך העולם, להתמנות לשר בכיר בממלכת מצריים שדואג לצרכים הגשמיים ביותר של בני הממלכה, ודווקא משם לעבוד את השם ולברר את הניצוצות.

כיוסף בדורו, כך גם ב"יוסף הצדיק של דורנו", הלא הוא הרבי הקודם (רבי יוסף יצחק), ואנחנו נענייה אבתריה ונשליך מכאן אף על רבינו אנו נשיא דורנו כאמור. אצל הרבי הקודם ראו, שבשונה מכל שאר רבותינו נשיאנו הביא הוא את ענייני הפצת המעיינות לשיא חסר תקדים. רואים זאת בשלוחים שהחל לשלוח וממקום מגוריו, לא בכפרים שקטים ונידחים אלא במרכז העולם המודרני והחומרי, ודווקא משם לעבוד את השם ולברר את הניצוצות.

אנשים אנטישמיים שונאי ישראל שעושים כל מה שהם יכולים כדי לפגוע ביהודים תמימים ובבטחון עם ישראל" כך סיפר להם יונתן: "קבלנו מידע שראשי הקבוצה נמצאים פה בפרומוסקה, כבר שנים ארוכות שהם עובדים על תוכנית זדונית שאם יצליחו חס ושלום להוציאה לפועל היא תהווה סכנה גדולה ואיזומה לעם ישראל..."

אני מצטער אבל אני לא יכול לגלות לכם מידי הרבה פרטים... זה

מידע חסוי ממש. מה שאני מספר לכם עכשיו זה כבר יותר מידי" התנצל, "בקיצור הוטלה עלי משימת ריגול בפרומוסקה שאסור היה לי לספר עליה לאף אחד בעולם, אפילו לאמא שלי, זה עחול לסכן את המשימה כולה. לא ידעתי מה לעשות... מה ככה להעלים בלי לגלות למשפחה כלום?

שאלתי רב מאוד גדול מה עלי לעשות, והוא אמר לי שיש כאן עניין של פיקוח נפש ולכן זה מה שעלי לעשות..." סיים יונתן את סיפורו.

כולם ישבו בשקט המומים מהגילוי המרעיש.

מרגל? סוכן מוסד? אנטישמים? פה בפרומוסקה? נשמע סיפור מתח ממש... "רגע רגע רגע" אמר פתאום קובי אבא של יואב, "אם זה משימה כל כך חשאית וסודית... איך זה שסיפרת לנו עכשיו את כל זה? זה לא מסוכן מידי?" שאל וכולם הביטו בו בציפייה.

יונתן נאנח אנחה עמוקה, "אז זהו... שלאחרונה הכל ממש הסתבך... המשימה שלי עומדת לפני כשלון, כנראה שעוד מעט כבר אחזור לארץ.. אז אין לי כבר כל כך מה להסתיר... ובגלל שהצלחתם

למצוא אותי סיפרתי לכם את כל זה.. השיב להם, "והוא מזה... שחשבת שאולי תוכלו לעזור לי.." המשיך בטון צופן סוד וכולם נדרכו קדימה לשמוע מה בפיו...

המשך יבוא...

האם תדעו איזו הלכה מסתתרת?

באותו לילה לא הצליחו יואב ושמוליק להרדם. אחרי ההתוועדות והפגישה המרגשת עם יונתן... היה כבר מאוחר והם היו מרוגשים מהסיפור שסיפר להם, אז במקום שיואב יחזור למלון בו מתאכסנת המשפחה שלו, הוא הלך לישון באישור אביו אצל שמוליק בבית.

אבל לישון הם לא ממש הצליחו...

"וואו יואב, לא דמיינתי שכזה סיפור ההעלמות של דוד שלך" אמר שמוליק והתכרבל בשמיכה, "נכון" השיב לו יואב מהמזרון לידו, "לא חלמתי על כזה דבר... זה לימד אותי כמה באמת חשוב לדון כל אדם לכף זכות גם אם זה קשה... כי לא תמיד יודעים מה מסתתר מאחורי המעשים שלו..."

השמש כבר זרחה והם עוד לא נרדמו. "נראה לי כדאי שנקום ונתפלל שחרי" ותיקין" אמר שמוליק, "אחר כך אולי נצליח לישון יותר טוב.."

יואב ישב על הכסא בסלון כשהוא משעיין רגל על רגל ולקח את הסידור מהשולחן, הוא החל להתפלל לפי העמודים ששמוליק לימד אותו בסידור והרגיש איך נהיה לו טוב ורגוע בלב, יש מי ששומר עליו ושומע אותו בכל רגע. "אהממ יואב, אסור להתפלל בצורה הזאת, להניח רגל על רגל.. הכיר לו שמוליק בעדינות.

הם גמרו להתפלל בכוונה ולאחר ארוחת בוקר קלה חזרו למיטות ושקעו בשינה עמוקה מלאת חלומות...

יונתן סיפר להם שבעצם הוא נמצא כאן בפרומוסקה בתפקיד חשאי בשליחות המוסד הישראלי.

כבר כמה שנים הוא סוכן מוסד חשאי, ומבצע פעילויות שונות ומסוכנות בחשאיות מוחלטת, אסור לו לספר לאף אחד על מה שהוא עושה, אפילו לא לבני משפחתו הקרובים ביותר... זה עלול להעמיד בסכנה אנשים רבים.

"לפני פחות משנה קבלתי תפקיד מאוד מורכב. יש קבוצה של

במדור זה תוכלו לנסות לשער מהי ההלכה שמסתתרת בספור נשמח מאד אם תשתפו אותנו במסקנות שלכן.

hebrew@myshliach.com

ההלכה הקודמת:

אסור להניח חפצים על ספרי קודש!

תודה רבה לשלוחים ששלחו אלינו את התשובה:

- מושקא בוטמן - קוריאה
- לוי סגל - מלטה
- יעקב יצחק פישר - טאלייטי
- חיים ולוי יצחק סגל - חרקוב
- לוי בינשטוק - קנדה
- מושקא בינשטוק - קנדה
- מענדי פיקל - תאילנד
- חבבו מושקא - בלוס
- שניאור פיקל - תאילנד
- חסי מנדלזון - קייב
- יהודית ליצמן - קוריאה

יוסף/סלמון

תכלס'

חלומות שווא ידברו

שהכלה כליל אני בוכיה. יש דבר אחד בלבד, קטן שכזה, שחסר לי ויקר עבורי ועליו אני אבילה. ומה הוא? בביתנו שכנה מגילת יוחסין עתיקה שמנתה על אבותינו וסבתותינו הצדיקים לאורך מאות ואלפי שנה. מגילה זו יקרה היא לליבי ונדירה במיוחד. כעת גם היא הלכה כליל, כל השושלת המפוארת שלנו נגדעה היום ואין לה זכר. הלהבות השמידו את הכל. על זה אני בוכה."

הביט שלום בער הצעיר בפניה של אמו וניסה למצוא מילות ניחומים מספקות. לאחר דקה או שתיים אזר אומץ ופנה אל אמו ואמר לה: "הקשיבי אמא. אמנם מגילתינו זו הנדירה התפוגגה כליל ולאפר הפכה, אולם מבטיח אני לך כי מהיום ואילך אתחיל לכתוב מגילת יוחסין חדשה שאני אהיה הראשון בה. ואני מבטיח לך אמא: מגילת היוחסין החדשה שאתחיל לכתוב כעת תהיה הרבה יותר יפה מזו הקודמת שהלכה". סיים שלום בער הצעיר את דבריו.

נקפו שנים לא מעטות, שלום בער הצעיר גדל והיה לאיש, ובקרב ישראל נודע הוא לשם ולתהילה כה'מגיד ממעזריטש', תלמידו וממשיך דרכו של מייסד תנועת החסידות הבעל שם טוב. אכן מולאה ההבטחה שנתן לאמו אחרי השריפה במלואה.

לא לחלום!

זעקות של בהלה פשטו ברחבי העיירה הקטנה. אנשים ונשים התרוצצו ברחובות הקטנים לעבר הנהר, כלי מים בידיהם והם סוחבים אותם נמרצות. בינתיים להבות האש האימתניות ממשיכות לעשות שמות בבתי העץ הדלים שבעיירה. בקושי דקות אחדות חלפו, וכבר מתפשטת האש הבוערת מבית אל בית ולא משאירה שריד ופליט בדרכה. הכל נשרף, הבתים על כל תכולתם.

האימהות בחשש מצילות את ילדיהן, כולם נסים ובורחים או לחילופין מציעים את עזרתם בהתגברות על השריפה. זמן קצר חולף והמאמצים נושאים פרי: השריפה כבתה. חוזרים לעיירה, כולם חיים, אולם הנזק עצום - כמעט כלום לא נשאר.

שלום בער הצעיר, מבני העיירה הנמרצים, מביט לעבר אמו והיא בוכיה. דמעות ניגרות מעייניה ללא הפוגה, מנסה לנחם את עצמה אך ללא הצלחה גדולה. "אמא", פונה בער הצעיר אל עמו, "מה לך כי תבכי? אמת אמנם שביתנו נחרב כליל ומאום לא נשאר ממנו, ראי אך והביטי עלי - העיקר שכולנו בריאים ושלימים, מזלנו שנזקי השריפה ברכוש ובממון הוא ולא בנפשות חס ושלום".

"לא בני היקר", מביטה האם על שלום בער. "לא על הבית שנשרף או על תכולתו הגדולה

על פריחתו דווקא במצרים, בארץ עוניו. הקדוש ברוך הוא הפרה והגדיל אותו.

ובמילים אחרות - על מה מניחים את הפוקוס, על העבר או על העתיד? מנשה מסמל את העבר המפואר והיפה, ואפרים מסמל את ההווה ואת העתיד. את הפריחה בתוך החושך.

העבר אמנם יפה, מפואר וגדול, אסור להתעלם ממנו או לזלזל בו ח"ו, השאלה היא רק מה זה אומר עבורנו. האם אנחנו עושים משהו עם העבר הזה. כאשר הפנים קדימה, מביטות על ההווה והעתיד ומנסות לשאוב כוח והשראה מהעבר לחיים שבפתח, או אז מגיע הדבר האמתי. וזה מה שבא יעקב לסמל עם הנחת ידיו על ראשו של אפרים דווקא, שם שמורה על ההפרייה וההגדלה דווקא במקום שבתחילה היה חשוך ליוסף. שעם חלומות וזיכרונות טובים לא עושים כלום, העיקר הוא הפנים קדימה, השאיפות הגדולות.

ובשורה התחתונה: מה אנו לוקחים על עצמנו מכל הזיכרונות המתוקים והחוויות, שכל כך נהנים אנו לשוב ולהיזכר בהן ללא הרף. כל זיכרון טוב צריך לחלץ מאתנו מסר להבא, כי העיקר הוא העתיד.

משקיעים בעתיד.

בפרשת השבוע ויחי אנו קוראים על המפגש של יוסף ושני בניו מנשה ואפרים עם יעקב הסבא שמברך אותם. התורה מספרת כי יוסף מניח את יד ימין של יעקב על ראשו של מנשה הבכור ואת היד השמאלית, הפחות חשובה, על ראשו של הצעיר והקטן מבין השניים - אפרים. אולם יעקב לא מתייחס לצורת ההנחה של יוסף ובמהירות מחליף את הידיים, הימנית על ראשו של אפרים הצעיר והשמאלית על ראשו של המבוגר מנשה.

אבא, מנסה יוסף להסות את אביו, לא כך הסדר; מנשה הוא הגדול, עליו צריך אתה לשים את ירך הימנית והחשובה. יעקב עונה ליוסף: אכן בסדר הגילאים מנשה הוא הגדול, אולם אחיו הצעיר יגדל ממנו בעתיד, הוא יהיה הגדול באמת. עד כאן מפרשת השבוע.

מה בעצם קורה שם בדין ודברים בין יוסף לאביו יעקב, ומה מספרת לנו התורה בעצם? איזה משמעות מוצאים אנו בדברי יעקב בקשר לגדולתו של אפרים? לשם כך זקוקים אנו להתבונן מעט בשמותיהם של השניים.

מנשה נקרא שמו כי "נשני כי נשני אלוקים את כל עמלי ואת כל בית אביי". יוסף בעצם מבטא בשם זה את אביו ואת משפחתו, גדולתם ומעלתם שמהם מגיעה גם לבן הצעיר שנולד. לעומת זאת אפרים, מספרת התורה, נקרא בשמו "כי הפרני אלוקים בארץ עניי" - יוסף מודה לקדוש ברוך הוא

שאלות לשל

בפינה זו תוכלו להפנות שאלות לאחיכם השלוחים.

שאלות בענייני השליחות, שאלות בענייני הלימודים שלכם. ואפילו סתם שאלות כי אפשר.

זהו המקום בשבילכם!!

**שאלות ותשובות ניתן לשלוח למייל
HEBREW@MYSHLIACH.COM**

